

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 3 października 2023 r.

Poz. 8670

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.368.2023.6

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 22 września 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

orzekam

nieważność § 1 ust. 1 w zakresie zwrotu: "oraz szczegółowe warunki funkcjonowania", § 2 ust. 1 oraz § 3 uchwały nr LXVI/619/23 Rady Miejskiej w Czempieniu z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego - ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 17 sierpnia 2023 r. Rada Miejska w Czempieniu podjęła uchwałę nr LXVI/619/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, zwaną dalej "uchwałą".

Uchwałę podjęto na podstawie: "art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)".

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 24 sierpnia 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Podstawę prawną podjęcia uchwały stanowi przepis art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zgodnie z którym: „Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego”.

Uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Konstytucja w art. 7 obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11). Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy również wyciągnąć wniosek o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdza NSA w cytowanym wyżej wyroku: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu

istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

W § 1 ust. 1 uchwały Rada Miejska w Czempieniu określiła, że: "Ustala się następujące zasady powoływania oraz odwoływania członków oraz szczegółowe warunki funkcjonowania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (...)".

Organ nadzoru zauważa, iż przepis art. 9a ust. 15 ustawy został zmieniony art. 1 pkt 15 lit. 1 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535), z dniem 22 czerwca 2023 r.

Przepis art. 9a ust. 15 ustawy w obecnie obowiązującym brzmieniu upoważnia radę gminy do uregulowania w przedmiotowej uchwale wyłącznie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Wyłączono z niej natomiast kompetencję do określenia szczegółowych warunków funkcjonowania zespołu. Tym samym uznać należy, że przepisy zawarte w § 1 ust. 1 uchwały zakresie zwrotu: "oraz szczegółowe warunki funkcjonowania" oraz w § 3 uchwały, jako określające szczegółowe zasady funkcjonowania zespołu, zostały wydane z istotnym naruszeniem art. 9a ust. 15 ustawy, co uzasadnia stwierdzenie ich nieważności.

Organ nadzoru stwierdza, iż w § 3 ust. 1 - 6 uchwały Rada Miejska w Czempieniu zawarła szereg regulacji dotyczących zasad powoływania i odwoływania przewodniczącego zespołu oraz jego zadań. W ocenie organu nadzoru, delegacja wynikająca z art. 9a ust. 15 ustawy nie daje radzie gminy upoważnienia do stanowienia przepisów w powyższym zakresie. Przyjęte przez Radę Miejską w Czempieniu w § 3 uchwały unormowania nie określają ani trybu, ani sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Przedmiotowe regulacje ustanawiają zasady powołania i odwołania przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego oraz jego zadania, czyli odnoszą się do warunków funkcjonowania takiego zespołu. Podkreślić należy, że kwestie związane ze szczegółowymi warunkami funkcjonowania zespołu wynikają obecnie bezpośrednio z przepisów ustawowych (art. 9a ust. 5a - 14 oraz art. 9b - 9c ustawy).

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi także przepis § 2 ust. 1 uchwały, w myśl którego: „Członkowie Zespołu pełnią swoje funkcje do czasu odwołania przez Burmistrza”. W ocenie organu nadzoru, w zakresie omawianego upoważnienia ustawowego nie mieści się określenie czasu, na jaki powoływani są członkowie zespołu interdyscyplinarnego. Przedmiotowa regulacja nie dotyczy bowiem ani trybu, ani sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, odnosi się natomiast do kwestii związanych z kadencją zespołu, której uregulowanie nie należy do właściwości rady gminy (por. pogląd wyrażony w uzasadnieniach wyroków WSA w Gliwicach z 9 sierpnia 2022 r., III SA/Gl 1542/21 oraz WSA w Łodzi z 15 lipca 2020 r., III SA/Łd 103/20). Uznać należy zatem, że również przepis § 2 ust. 1 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 9a ust. 15 ustawy, co uzasadnia stwierdzenie jego nieważności.

W świetle powyższego, należało orzec jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

1. Rada Miejska w Czempieniu

2. Burmistrz Gminy Czempin